

EAPC - Novetats en matèria de Seguretat Social

Complements de maternitat a les pensions: el Tribunal Suprem els reconeix als homes retroactivament

28-06-2022

Com ja hem tingut ocasió de comentar en apunts anteriors, la [Llei 48/2015, de 29 d'octubre, de pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2016](#), va incorporar al text refós de la Llei general de la Seguretat Social ([TRLGSS](#)) un complement de maternitat en les pensions contributives del sistema de la Seguretat Social. Aquest complement es reconeixia, per la seva aportació demogràfica a la Seguretat Social, a les dones que haguessin tingut fills naturals o adoptats i fossin beneficiàries en qualsevol règim de Seguretat Social de pensions contributives de jubilació, viduïtat o incapacitat permanent.

Posteriorment, el Tribunal de Justícia de la Unió Europea (TJUE), en la [Sentència de 12 de desembre de 2019 \(Assumpte C-450/2018\)](#), va declarar que la [Directiva 79/7/CEE del Consell, de 19 de desembre de 1978](#), relativa a l'aplicació progressiva del principi d'igualtat de tracte entre homes i dones en matèria de seguretat social, s'ha d'interpretar en el sentit que s'oposa a una norma nacional, com l'aleshores vigent a Espanya, que estableix el dret a un complement de pensió per a les dones que hagin tingut almenys dos fills biològics o adoptats i siguin beneficiàries de pensions contributives d'incapacitat permanent en qualsevol règim del sistema de Seguretat Social nacional, mentre que els homes que es trobin en una situació idèntica no tenen dret a aquest complement de pensió.

Com a conseqüència d'aquest retret del Tribunal Europeu, el [Reial decret llei 3/2021, de 2 de febrer](#), va modificar l'article 60 del TRLGSS fent desaparèixer aquest complement per maternitat per aportació demogràfica i substituint-lo pel vigent complement de pensions contributives per a la bretxa de gènere, que vam tenir ocasió d'analitzar en un apunt anterior.

El debat que s'ha suscitat és si els homes amb dos fills o més poden sol·licitar l'antic complement per aportació demogràfica i, en cas afirmatiu, si aquest dret es pot aplicar retroactivament.

Doncs bé, el Tribunal Suprem, en la [Sentència de 30 de maig de 2022](#), unifica la doctrina sobre aquest controvertit assumpte. La pretensió de l'Institut Nacional de la Seguretat Social (INSS) era que la data d'efecte del debatut complement es fixés en la data de publicació en el *Diari Oficial de la Unió Europea* (DOUE) de la Sentència del TJUE de 12 de desembre de 2019, per la qual cosa tots els pares que tinguessin unes pensions de jubilació en què s'hagués reconegut amb anterioritat

viduïtat o incapacitat permanent, es veurien privats de la possibilitat de sol·licitar el complement de maternitat per aportació demogràfica des del moment del reconeixement de la pensió, de manera que generaria efectes econòmics únicament a partir de la data de publicació de la Sentència del TJUE en el DOUE.

No obstant això, el Tribunal Suprem no acull favorablement la pretensió de l'INSS, i entén que la data de publicació de la Sentència no ha de ser considerada, a aquest efecte, com a límit del reconeixement del dret al complement, de manera que tots els pares que, d'acord amb el que s'estableix en aquesta Sentència, hi tinguin dret, l'obtindran amb efectes econòmics des de la data del reconeixement de les seves pensions, fins i tot si és anterior a la data de publicació de la Sentència.

Amb un exemple resultarà més visible la rellevància d'aquesta Sentència:

- Un home, pare de dos fills, es jubila i se li reconeix la pensió corresponent el dia 1 de gener de 2018.
- No se li va reconèixer el complement de maternitat per aportació demogràfica perquè en aquell moment únicament es reconeixia a les mares.
- La Sentència del TJUE de 19 de desembre, que declara que aquest complement vulnera la normativa europea, es publica en el DOUE de 17 de febrer de 2020.
- Aquest pare va sol·licitar a l'INSS el reconeixement retroactiu del seu dret al complement de la seva pensió de jubilació, que en aquest cas en representaria un increment del 5 %.
- A l'INSS se li reconeixeria amb efectes econòmics des del 17 de febrer de 2020, data de publicació de la Sentència.
- D'acord amb el que es disposa en la Sentència del Tribunal Suprem de 30 de maig de 2022, aquest pare té dret a aquest complement des de la data en la qual es va reconèixer la seva pensió de jubilació, és a dir, des de l'1 de gener de 2018.

Jorge Pérez Pérez

Doctor en dret. Delegat de la DE de la Inspecció de Treball i Seguretat Social. Professor UAB.
Director del Postgrau en Ocupació